

Бруто домаћи производ *Gross domestic product*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Обрачун бруто домаћег производа за Републику Српску изводи се према методологији Система националних рачуна из 1993. године (System of National Accounts – SNA 93) и Европског система националних рачуна из 1995. године (European System of National Accounts – ESA 95).

Према претходно наведеној методологији бруто домаћи производ је резултат производње добара и услуга резидената на територији Републике Српске.

Обрачун бруто домаћег производа се заснива на административним изворима података, као и на резултатима званичних статистичких активности.

Обухватност и упоредивост података

Подаци за период 1997–1999. година, нису методолошки упоредиви са подацима који се односе на период 2000–2009. година.

Макроекономски агрегати за 2009. годину (табела 7.5) исказани су на нивоу А60 тј. по областима Класификације дјелатности (КД) засноване на NACE Rev 1.1. Груписање по областима је извршено на основу претежне дјелатности институционалних јединица са сједиштем у Републици Српској.

У циљу обезбјеђивања конзистентности у примјени методолошких поставки из SNA 93 и ESA 95, а полазећи од методолошких унапређења примјенијених на обрачун за период 2007–2009. година, извршене су корекције раније објављених података.

Дефиниције

Постоје три основна приступа за обрачун бруто домаћег производа:

- производни,
- потрошни и
- доходовни приступ.

Основне категорије у обрачуна бруто домаћег производа су: бруто вриједност производње, међуфазна потрошња и бруто додата вриједност, која обухвата средства за запослене, остале порезе на производњу, остале субвенције на производњу и бруто оперативни вишак/мјешовити доходак.

Бруто вриједност производње се дефинише као вриједност свих добара и услуга произведених од стране резидентних произвођача током обрачунског периода. Постоје три категорије производње: тржишна производња, производња за властиту финалну потрошњу и остала нетржишна производња.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Calculation of the gross domestic product for Republika Srpska is done according to the methodology "System of National Accounts" SNA 93 and "European System of National Accounts" ESA 95.

According to the above mentioned methodology, gross domestic product is the result of production of goods and services of residents on the territory of Republika Srpska.

Calculation of gross domestic product is based on administrative sources of data, as well as on the data obtained through official statistical surveys.

Coverage and comparability of data

Data for the period 1997–1999 are not methodologically comparable with the data which refer to the period 2000–2009.

Macroeconomic aggregates for 2009 (table 7.5) are given on the A–60 level, i.e. by division of Classification of Economic Activities based on NACE Rev 1.1. Grouping by division is done on the basis of the main activity of institutional units whose headquarters are located in Republika Srpska.

In order to ensure consistency in application of methodological principles of the SNA 93 and ESA 95, and starting with methodological improvements applied to the calculation for the period 2007–2009, corrections have been made to the previously published data.

Definitions

There are three main approaches for calculation of gross domestic product:

- production approach,
- expenditure approach and
- income approach.

Basic categories for gross domestic product calculation are gross output, intermediate consumption and gross value added, which includes compensation of employees, other taxes on production, other subsidies on production and gross operating surplus/mixed income.

Gross output is defined as market value of all goods and services produced by resident producers in the accounting period. There are three categories of production: market production, production for own final consumption and other non-market production.

Тржишна производња представља производњу добара и услуга који су продати или ће бити продати на тржишту по економски значајним цијенама. Цијене су економски значајне када имају значајан утицај на количину коју су произвођачи вољни да понуде и на количину коју купци желе да купе.

Производња за властиту финалну употребу састоји се од добара и услуга које су задржане за властиту финалну потрошњу од стране оних који су их и произвели.

Остала нетржишна производња обухвата добра и појединачне или колективне услуге које производе влада и непрофитне институције које служе домаћинствима, дају се без накнаде другим институционалним јединицама или заједници као целини, или по цијенама које нису економски значајне.

Међуфазна потрошња у набавним цијенама састоји се од вриједности добара и услуга која се троше као инпути у процесу производње, а чине је трошкови сировина и материјала, трошкови горива и енергије, трошкови услуга и остали трошкови. Потрошња фиксног капитала не укључује се у међуфазну потрошњу.

Бруто додата вриједност представља разлику између бруто вриједности производње и међуфазне потрошње, а исказана је у базним (основним) цијенама које садрже субвенције, а искључују све плативе порезе на производе.

Обрачун бруто додате вриједности се исказује према претежној дјелатности правног субјекта, а не према дјелатностима јединица у саставу.

Порези на производе и услуге су порези који се плаћају по произведеном, прослијеђеном производу или услузи. Овдје спадају: порез на додату вриједност, акцизе, царине, боравишне таксе и порез на игре на срећу.

Остали порези на производњу укључују све порезе који се не плаћају по произведеном производу или услузи, као што су: порез на имовину, порез на коришћење земљишта, порез на издавање дозвола и лиценци, таксе за путовања у иностранство и сл.

Субвенције подразумевају текућа неповратна плаћања владе резидентним произвођачима с циљем повећања њиховог нивоа производње било да се ради о субвенцијама на производе или осталим субвенцијама на производњу. Субвенције на производе се исплаћују по јединици произведеног добра или услуге, док остале субвенције на производњу представљају субвенције које се не могу исказати по јединици производа или услуге, као што су: субвенционисање плата и накнада запослених, субвенционисање каматних стопа и сл.

Средства за запослене чине бруто плате и остала примања запослених, укључујући порезе и доприносе.

Бруто оперативни вишак се односи на нефинансијски и финансијски сектор и импутирану ренту из сектора домаћинства, а настаје након што се из бруто додате вриједности издвоје средства за запослене и нето порези на производњу.

Бруто мјешовити доходак настаје након што се из бруто додате вриједности издвоје средства за запослене и нето порези на производњу у оквиру сектора домаћинства.

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) представља разлику између потраживања по основу камата (активне камате) и обавеза по каматама (пасивне камате) за институционалне јединице финансијског посредовања. Овом ставком је извршена корекција бруто додате вриједности за ниво укупне економије.

Бруто домаћи производ по тржишним цијенама представља збир додатих вриједности по дјелатностима, коригован за услуге финансијског посредовања (FISIM), умањен за субвенције и увећан за порез на производе.

Market production is production of goods and services sold or intended to be sold at the market at economically important prices. Prices are economically important when they have significant influence on quantity that producers are willing to offer and the quantity that buyers want to buy.

Production for own final use includes goods and services which are detained for own final consumption by those who produced them.

Other non-market production includes goods and individual or collective services which are used as inputs in production process, and it consists of cost of materials, costs of fuel and energy, costs of services, and other costs. Consumption of fixed capital is not included in intermediate consumption.

Intermediate consumption at purchaser prices includes value of goods and services which are used as inputs in production process, and it consists of cost of materials, costs of fuel and energy, costs of services, and other costs. Consumption of fixed capital is not included in intermediate consumption.

Gross value added is equal to the difference between gross output and intermediate consumption, calculated in basic (general) prices which include subsidies and exclude all payable taxes on products.

Calculation of gross value added is done according to the principal activity of legal entities, not according to activities of their composite units.

Taxes on products and services are taxes that are paid by produced or/and proceeded product or service. These are value added tax, excises, custom taxes, taxes on overnight stays and taxes on lottery.

Other taxes on production include all taxes which are not paid per unit of produced goods, such as: taxes on property, land use taxes, taxes on issued permits and licences, recompense for travelling abroad, etc.

Subsidies are current non-returnable payments of government institutions to the residential producers, intended for increasing the level of production regarding subsidies on products or other subsidies on production. Subsidies on products are paid per unit of produced goods or services, while other subsidies on production are subsidies which cannot be expressed by unit of products or services, such as subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interest rate, etc.

Compensation of employees consists of gross wages and salaries and other earnings of employees, including taxes and social contribution.

Gross operating surplus refers to non-financial and financial sector, as well as imputed rent from the household sector, and it emerges after compensation of employees and net taxes on production are extracted from gross value added.

Gross mixed income emerges after compensation of employees and net taxes on production in the household sector are extracted from gross value added.

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) is defined as the difference between the interest receivable by financial intermediaries on their loan and deposit assets and the interest payable on deposit and loan liabilities. This item corrected gross value added at the total economy level.

Gross domestic product at current prices is the sum of value added by activities, corrected for financial intermediation services (FISIM), decreased by subsidies, and increased by taxes on products.

Импутирана рента представља услуге коришћења стамбених објеката настањеним њиховим власницима.

Процјене импутиране ренте према трошковној (user-cost) методи су засноване на подацима Анкете о потрошњи домаћинстава из 2004. године.

Процјене непокривене економије – NOE (без дијела који се односи на илегалне активности N2) су укључене по дјелатностима према типу произвођача (предузеће, предузетник, домаћинство) и према следећим типовима не обухвата:

- N1 – Нерегистровани произвођачи;
- N3 – Произвођачи који немају обавезу да се региструју;
- N4 – Легалне јединице које нису обухваћене истраживањем;
- N5 – Регистровани предузетници који нису обухваћени истраживањем;
- N6 – Произвођачи који намјерно подизвјештавају;
- N7 – Остали статистички недостаци.

Реални бруто домаћи производ је показатељ степена и динамике економског развоја којим се приказује економски раст између различитих периода, елиминишући утицај промјене цијена, а исказан је у цијенама претходне године.

За обрачун реалног, односно, бруто домаћег производа у сталним цијенама коришћена је метода једноструке дефлације на бруто вриједност производње или метода једноструке екстраполације, зависно од расположивих индикатора.

Метода једноструке екстраполације представља екстраполацију бруто вриједности производње базне године са одговарајућим индексима физичког обима.

Метода једноструке дефлације представља дефлационирање бруто вриједности производње текуће године са одговарајућим индексима цијена.

Imputed rent refers to services to owner-occupied dwellings.

The estimates of imputed rent according to the user-cost approach are based on the Household Budget Survey data from 2004.

Non-observed economy – NOE estimates (excluding the part regarding illegal activities N2) are included by activity and by type of producers (enterprise, entrepreneur, household) according to the following non-exhaustiveness types:

- N1 – Unregistered producers;
- N3 – Producers that do not have the obligation to be registered;
- N4 – Legal entities that are not observed by surveys;
- N5 – Registered entrepreneurs that are not observed by survey;
- N6 – Producers which purposely underreport;
- N7 – Other statistical deficiencies.

Real Gross Domestic Product is an important indicator of the level and dynamics of economic development, showing economic growth between different periods, without influence of price changes, and it is expressed at previous year prices.

Single deflation method for gross output or single extrapolation method are used for the gross domestic product calculation at constant prices, depending on available indicators.

Single extrapolation method presents extrapolation of gross output in the base year with adequate physical scope indices.

Single deflation method presents deflation of gross output in current year with adequate price indices.

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Бруто домаћи производ, тематски статистички билтен
 Бруто домаћи производ (производни, доходовни и потрошни приступ), статистичко саопштење
 Ово је Република Српска
 Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: Gross Domestic Product, thematic statistical bulletin
 Gross Domestic Product (production, income and expenditure approach), statistical release
 This is Republika Srpska
 Statistical Yearbook of Republika Srpska

7.1. Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices

	Бруто домаћи производ, хиљ. КМ Gross domestic product, thous. KM	Становништво – процјена Population – estimation	Бруто домаћи производ по становнику, КМ Gross domestic product per capita, KM	Бруто домаћи производ, хиљ. ЕУР ¹⁾ Gross domestic product, thous. EUR ¹⁾	Бруто домаћи производ по становнику, ЕУР Gross domestic product per capita, EUR	Бруто домаћи производ, хиљ. УСД Gross domestic product, thous. USD	Бруто домаћи производ по становнику, УСД Gross domestic product per capita, USD	Просјечан годишњи курс, КМ/УСД ²⁾ Annual average exchange rate KM/USD ²⁾
1997	1 808 847	1 409 835	1 283	...	...	1 039 567	737	1,74
1998	2 043 959	1 428 798	1 431	1 045 076	731	1 160 417	812	1,7614
1999	2 462 203	1 448 537	1 700	1 258 924	869	1 342 312	927	1,8343
2000 ³⁾	3 373 390	1 428 899	2 361	1 724 813	1 207	1 592 048	1 114	2,1189
2001 ³⁾	3 666 349	1 447 477	2 533	1 874 603	1 295	1 677 502	1 159	2,1856
2002 ³⁾	4 208 086	1 454 802	2 893	2 151 593	1 479	2 026 236	1 393	2,0768
2003 ³⁾	4 562 686	1 452 351	3 142	2 332 900	1 606	2 632 066	1 812	1,7335
2004 ³⁾	5 115 577	1 449 897	3 528	2 615 593	1 804	3 246 955	2 239	1,5755
2005 ³⁾	5 762 962	1 446 417	3 984	2 946 601	2 037	3 664 142	2 533	1,5728
2006 ³⁾	6 543 726	1 443 709	4 533	3 345 805	2 318	4 196 310	2 907	1,5594
2007	7 350 985	1 439 673	5 106	3 758 557	2 611	5 142 347	3 572	1,4295
2008	8 489 287	1 437 477	5 906	4 340 570	3 020	6 351 404	4 419	1,3366
2009	8 222 974	1 435 179	5 730	4 204 404	2 930	5 845 162	4 073	1,4068

¹⁾ Просјечан годишњи курс КМ/ЕУР=1,9558 (Извор: Централна банка Босне и Херцеговине)
Annual average exchange rate KM/EUR=1,9558 (Source: Central Bank of Bosnia and Herzegovina)

²⁾ Извор: Народна банка Југославије за 1997. годину, а за остале године Централна банка Босне и Херцеговине
Source: National Bank of Yugoslavia for 1997, and for other years Central Bank of Bosnia and Herzegovina

³⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.2. Бруто производња, међуфазна потрошња, бруто додата вриједност и бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices

хиљ.КМ / thous.KM

	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007	2008	2009	
Бруто производња	6 090 596	6 507 764	7 153 004	7 555 416	8 853 348	10 256 330	10 874 660	12 199 774	14 384 285	13 999 559	Gross output
Међуфазна потрошња	3 240 832	3 416 384	3 695 712	3 788 923	4 570 839	5 514 732	5 628 011	6 362 684	7 413 614	7 124 262	Intermediate consumption
Бруто додата вриједност	2 849 764	3 091 380	3 457 292	3 766 493	4 282 509	4 741 598	5 246 649	5 837 090	6 970 671	6 875 297	Gross Value Added
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	523 626	574 969	750 794	796 193	833 068	1 021 364	1 297 077	1 513 895	1 518 616	1 347 677	Taxes on products and services less subsidies on products
Бруто домаћи производ у тржишним цијенама	3 373 390	3 666 349	4 208 086	4 562 686	5 115 577	5 762 962	6 543 726	7 350 985	8 489 287	8 222 974	Gross Domestic Product at market prices

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.2.1. Индекси бруто производње, међуфазне потрошње, бруто додате вриједности и бруто домаћег производа, текуће цијене
Indexes of gross output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices

претходна година=100 / previous year=100

	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005	2006	2007	2008	2009	
Бруто производња	106,8	109,9	105,6	117,2	115,8	106,0	112,2	117,9	97,3	Gross output
Међуфазна потрошња	105,4	108,2	102,5	120,6	120,7	102,1	113,1	116,5	96,1	Intermediate consumption
Бруто додата вриједност	108,5	111,8	108,9	113,7	110,7	110,7	111,3	119,4	98,6	Gross Value Added
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	109,8	130,6	106,0	104,6	122,6	127,0	116,7	100,3	88,7	Taxes on products and services less subsidies on products
Бруто домаћи производ у тржишним цијенама	108,7	114,8	108,4	112,1	112,7	113,5	112,3	115,5	96,9	Gross Domestic Product at market prices

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.3. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, current prices
хил. KM / thous. KM

	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007	2008	2009	
A Пољопривреда, лов и шумарство	540 562	561 340	593 306	558 437	698 069	767 719	858 736	917 799	977 617	921 037	A Agriculture, hunting and forestry
B Рибарство	1 649	1 782	1 728	1 623	1 962	2 544	3 014	5 286	5 458	6 468	B Fishing
C Вађење руда и камена	57 095	59 379	41 106	52 081	72 780	109 903	114 611	125 897	169 204	137 757	C Mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	380 301	345 285	390 498	423 514	487 067	554 284	599 162	674 703	736 521	780 722	D Manufacturing
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	182 534	186 780	163 530	249 933	282 417	306 385	312 279	310 861	394 352	406 620	E Electricity, gas and water supply
F Грађевинарство	176 359	200 422	224 552	204 908	231 648	264 220	289 938	398 131	507 483	483 496	F Construction
G Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	207 697	271 257	365 527	475 649	606 454	645 732	787 146	870 388	1 147 208	991 725	G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Угоститељство	54 637	67 267	75 311	88 279	96 887	100 897	112 312	116 669	117 846	119 046	H Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	191 905	228 027	283 427	331 618	343 483	394 279	411 886	458 121	547 778	540 687	I Transport, storage and communication
J Финансијско посредовање	72 187	77 874	83 195	101 053	116 722	122 421	136 750	197 385	220 849	237 705	J Financial intermediation
K Пословање некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности	392 783	464 902	533 217	541 419	557 513	622 670	644 012	686 144	704 360	732 109	K Real estate, renting and business activities
од тога, импутирана рента	262 660	314 512	360 464	365 278	368 737	379 755	371 648	368 144	372 695	379 407	of which, imputed rent
L Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	312 713	360 600	408 060	424 479	448 132	499 079	560 749	634 362	773 288	850 066	L Public administration and defence, compulsory social security
M Образовање	131 077	124 289	134 243	142 581	161 141	173 249	205 321	232 610	323 795	356 573	M Education
N Здравствени и социјални рад	134 592	136 446	144 587	159 751	171 820	181 069	212 685	247 462	391 344	352 715	N Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности	47 063	42 155	46 934	56 542	68 891	77 561	85 952	107 649	135 819	143 718	O Other community, social and personal service activities
FISIM (минус)	33 390	36 425	31 929	45 374	62 477	80 414	87 904	146 377	182 251	185 147	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 849 764	3 091 380	3 457 292	3 766 493	4 282 509	4 741 598	5 246 649	5 837 090	6 970 671	6 875 297	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	523 626	574 969	750 794	796 193	833 068	1 021 364	1 297 077	1 513 895	1 518 616	1 347 677	Taxes on products and services less subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД У ТРЖИШНИМ ЦИЈЕНАМА	3 373 390	3 666 349	4 208 086	4 562 686	5 115 577	5 762 962	6 543 726	7 350 985	8 489 287	8 222 974	GROSS DOMESTIC PRODUCT AT MARKET PRICES

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.3.1. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, структуре, текуће цијене

Gross domestic product and gross value added, structure, current prices

	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007	2008	2009	%
A Пољопривреда, лов и шумарство	16,0	15,3	14,1	12,2	13,6	13,3	13,1	12,5	11,5	11,2	A Agriculture, hunting and forestry
B Рибарство	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	B Fishing
C Вађење руда и камена	1,7	1,6	1,0	1,1	1,4	1,9	1,8	1,7	2,0	1,7	C Mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	11,3	9,5	9,3	9,3	9,5	9,6	9,2	9,2	8,7	9,5	D Manufacturing
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	5,5	5,1	3,9	5,5	5,5	5,3	4,8	4,2	4,6	4,9	E Electricity, gas and water supply
F Грађевинарство	5,2	5,5	5,4	4,5	4,5	4,7	4,4	5,4	6,0	5,9	F Construction
G Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	6,2	7,5	8,7	10,5	11,9	11,3	12,0	11,8	13,4	12,2	G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Угоститељство	1,6	1,8	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,6	1,4	1,4	H Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	5,7	6,2	6,7	7,3	6,7	6,8	6,3	6,2	6,5	6,6	I Transport, storage and communication
J Финансијско посредовање	2,1	2,1	2,0	2,2	2,3	2,1	2,1	2,7	2,6	2,9	J Financial intermediation
K Пословање некретностима, изнајмљивање и пословне дјелатности	11,6	12,7	12,7	11,9	10,9	10,8	9,8	9,3	8,3	8,9	K Real estate, renting and business activities
од тога, импутирана рента	7,8	8,6	8,6	8,0	7,2	6,6	5,7	5,0	4,4	4,6	of which, imputed rent
L Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	9,3	9,8	9,7	9,3	8,8	8,7	8,6	8,6	9,1	10,3	L Public administration and defence, compulsory social security
M Образовање	3,9	3,4	3,2	3,1	3,2	3,0	3,1	3,2	3,8	4,3	M Education
N Здравствени и социјални рад	4,0	3,7	3,4	3,5	3,4	3,1	3,3	3,4	4,6	4,3	N Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности	1,4	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,5	1,6	1,7	O Other community, social and personal service activities
FISIM (минус)	1,0	1,0	0,8	1,0	1,2	1,4	1,3	2,0	2,1	2,3	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	84,5	84,3	82,2	82,5	83,7	82,3	80,2	79,4	82,1	83,6	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе, услуге и увоз минус субвенције на производе	15,5	15,7	17,8	17,5	16,3	17,7	19,8	20,6	17,9	16,4	Taxes on products and services less subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД У ТРЖИШНИМ ЦИЈЕНАМА	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	GROSS DOMESTIC PRODUCT AT MARKET PRICES

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.4. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, сталне цијене
Gross domestic product and gross value added, constant prices
хилј. КМ / thous. KM

	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007	2008	2009	
A Пољопривреда, лов и шумарство	546 076	640 381	581 289	618 718	770 515	822 357	926 890	973 375	944 863	A Agriculture, hunting and forestry
B Рибарство	1 785	2 440	1 531	1 711	1 967	2 903	3 861	6 571	5 562	B Fishing
C Вађење руда и камена	54 378	51 106	49 836	68 553	80 429	137 240	117 091	151 947	151 629	C Mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	343 336	368 526	393 115	428 524	566 012	628 596	623 945	687 560	753 707	D Manufacturing
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	192 026	163 993	190 185	264 178	301 904	336 104	295 416	343 501	408 707	E Electricity, gas and water supply
F Грађевинарство	194 654	219 404	216 086	225 184	254 450	267 395	338 363	472 907	477 085	F Construction
G Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	234 817	320 935	445 725	560 734	635 016	657 415	836 694	953 803	1 013 298	G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Угоститељство	59 310	79 746	82 459	92 052	93 075	137 983*	106 427	112 247	111 582	H Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	220 084	262 996	337 259	371 121	398 801	416 801	448 480	515 049	520 858	I Transport, storage and communication
J Финансијско посредовање	74 418	86 608	106 290	112 125	118 714	146 477	168 324	213 933	259 420	J Financial intermediation
K Пословање некретностима, изнајмљивање и пословне дјелатности	396 971	469 825	541 768	567 281	606 725	613 928*	703 078	684 281	661 400	K Real estate, renting and business activities
од тога, импутирана рента	266 310	317 310	359 881	365 448	367 979	379 349	370 815	367 911	372 333	of which, imputed rent
L Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	308 090	351 096	426 172	414 166	422 300	517 940	597 874	659 771	796 750	L Public administration and defence, compulsory social security
M Образовање	132 914	126 904	140 164	147 765	169 821	184 103	214 697	244 620	336 611	M Education
N Здравствени и социјални рад	131 876	139 942	148 024	153 790	178 875	185 195	221 976	251 266	403 546	N Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности	42 922	47 194	47 264	58 600	70 182	83 333	96 247	114 673	148 942	O Other community, social and personal service activities
FISIM (минус)	45 177	40 818	42 425	62 207	80 611	110 276	100 085	183 870	235 594	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	2 888 480	3 290 278	3 664 742	4 022 295	4 588 175	5 027 494*	5 599 278	6 201 634	6 758 366	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	530 747	611 939	795 842	850 255	892 550	1 082 954*	1 384 596	1 608 514	1 472 299	Taxes on products and services less subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД У ТРЖИШНИМ ЦИЈЕНАМА	3 419 227	3 902 217	4 460 584	4 872 550	5 480 725	6 110 448*	6 983 874	7 810 148	8 230 665	GROSS DOMESTIC PRODUCT AT MARKET PRICES

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.4.1. Бруто домаћи производ, стопе реалног раста
Gross domestic product, real growth rates

	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007	2008	2009	%
A Пољопривреда, лов и шумарство	1,0	14,1	-2,0	10,8	10,4	7,1	7,9	6,1	-3,4	A Agriculture, hunting and forestry
B Рибарство	8,3	36,9	-11,4	5,4	0,3	14,1	28,1	24,3	1,9	B Fishing
C Вађење руда и камена	-4,8	-13,9	21,2	31,6	10,5	24,9	2,2	20,7	-10,4	C Mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	-9,7	6,7	0,7	1,2	16,2	13,4	4,1	1,9	2,3	D Manufacturing
E Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	5,2	-12,2	16,3	5,7	6,9	9,7	-5,4	10,5	3,6	E Electricity, gas and water supply
F Грађевинарство	10,4	9,5	-3,8	9,9	9,8	1,2	16,7	18,8	-6,0	F Construction
G Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	13,1	18,3	21,9	17,9	4,7	1,8	6,3	9,6	-11,7	G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
H Угоститељство	8,6	18,6	9,5	4,3	-3,9	36,7	-5,2	-3,8	-5,3	H Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	14,7	15,3	19,0	11,9	16,1	5,7	8,9	12,4	-4,9	I Transport, storage and communication
J Финансијско посредовање	3,1	11,2	27,8	11,0	1,7	19,7	23,1	8,4	17,5	J Financial intermediation
K Пословање некретностима, изнајмљивање и пословне дјелатности	1,1	1,1	1,6	4,8	8,8	-1,4*	9,2	-0,3	-6,1	K Real estate, renting and business activities
од тога, импутирана рента	1,4	0,9	-0,2	0,0	-0,2	-0,1*	-0,2	-0,1	-0,1	of which, imputed rent
L Државна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање	-1,5	-2,6	4,4	-2,4	-5,8	3,8	6,6	4,0	3,0	L Public administration and defence, compulsory social security
M Образовање	1,4	2,1	4,4	3,6	5,4	6,3	4,6	5,2	4,0	M Education
N Здравствени и социјални рад	-2,0	2,6	2,4	-3,7	4,1	2,3	4,4	1,5	3,1	N Health and social work
O Остале јавне комуналне, друштвене, социјалне и личне услужне дјелатности	-8,8	12,0	0,7	3,6	1,9	7,4	12,0	6,5	9,7	O Other community, social and personal service activities
FISIM (минус)	35,3	12,1	32,9	37,1	29,0	37,1	13,9	25,6	29,3	FISIM (minus)
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	6,2	-3,0	GROSS VALUE ADDED
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	6,2	-3,0	Taxes on products and services less subsidies on products
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД У ТРЖИШНИМ ЦИЈЕНАМА	1,4	6,4	6,0	6,8	7,1	6,0*	6,7	6,2	-3,0	GROSS DOMESTIC PRODUCT AT MARKET PRICES

¹⁾ Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

7.5. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност у 2009.
Gross domestic product and gross value added in 2009

	Бруто додата вриједност у хиљ. КМ – текуће цијене <i>Gross Value Added in thous. KM – current prices</i>	Структура, % <i>Structure, %</i>	Стопа реалног раста, % <i>Real growth rates, %</i>	
A Пољопривреда, лов и шумарство	921 037	11,2	-3,4	A Agriculture, hunting and forestry
01 Пољопривреда, лов и припадајуће услужне дјелатности	824 095	10,0	-2,4	01 Agriculture, hunting and related service activities
02 Шумарство, искориштавање шума и припадајуће услужне дјелатности	96 942	1,2	-10,6	02 Forestry, logging and related service activities
B 05 Рибарство	6 468	0,1	1,9	B 05 Fishery
C Вађење руда и камена	137 757	1,7	-10,4	C Mining and quarrying
10 Вађење угља и лигнита; вађење тресета	82 672	1,0	8,3	10 Mining of coal and lignite; extraction of peat
13 Вађење руда метала	41 871	0,5	-31,4	13 Mining of metal ores
14 Вађење осталих руда и камена	13 214	0,2	-31,0	14 Other mining and quarrying
D Прерађивачка индустрија	780 722	9,5	2,3	D Manufacturing
15 Производња прехранбених производа и пића	186 701	2,3	2,5	15 Mfr. of food products and beverages
16 Производња дуванских производа	2 802	0,0	38,8	16 Mfr. of tobacco products
17 Производња текстила, предива и тканина	18 645	0,2	4,6	17 Mfr. of textiles
18 Производња одјеће; дорада и бојење крзна	24 364	0,4	-14,0	18 Mfr. of wearing apparel; dressing and dyeing of fur
19 Производња коже и предмета од коже и обуће	43 390	0,5	-5,3	19 Leather tanning and dressing; luggage, saddlery handbags, shoes etc. manufacture
20 Прерада и производи од дрвета и плуте	76 745	0,9	-31,6	20 Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
21 Производња целулозе, папира и производа од папира	20 117	0,2	1,9	21 Mfr. of pulp, paper and paper products
22 Издавачка и штампарска дјелатност; умножавање снимљених медија	25 413	0,3	-20,1	22 Publishing, printing and reproduction of recorded media
23 Производња кокса, деривата нафте	90 038	1,1	660,6	23 Mfr. of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
24 Производња хемикалија и хемијских производа	9 099	0,1	24,0	24 Mfr. of chemicals and chemical products
25 Производња производа од гуме и пластике	26 625	0,3	-24,6	25 Mfr. of rubber and plastic products
26 Производња производа од осталих минерала	38 202	0,5	-11,7	26 Mfr. of other non-metallic mineral products
27 Производња основних метала	32 171	0,4	-39,5	27 Mfr. of basic metals
28 Производња металних производа, осим машина	78 042	0,9	-35,6	28 Mfr. of fabricated metal products, except machinery and equipment
29 Производња осталих машина и уређаја	11 613	0,1	-45,0	29 Mfr. of machinery and equipment n.e.c.
30 Производња канцеларијских и рачунарских машина	10 415	0,1	11,4	30 Mfr. of office machinery and computers
31 Производња других електричних машина и апарата	13 048	0,2	-39,7	31 Mfr. of electrical machinery and apparatus n.e.c.
32 Производња радио, ТВ и комуникационе опреме	6 476	0,1	-70,9	32 Mfr. of radio, TV and communication equipment and apparatus
33 Производња медицинских, прецизних и оптичких инструмената	7 505	0,1	24,9	33 Mfr. of medical, precision and optical instruments, watches and clocks
34 Производња моторних возила и приколица	9 842	0,1	0,7	34 Mfr. of motor vehicles, trailers and semi-trailers
35 Производња осталих саобраћајних средстава	12 890	0,3	24,0	35 Mfr. of other transport equipment
36 Производња намјештаја и сличних производа	33 003	0,4	-29,0	36 Mfr. of furniture; manufacturing n.e.c.
37 Рециклажа	3 576	0,0	-25,7	37 Recycling

7.5. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност у 2009.

Gross domestic product and gross value added in 2009

(наставак/continued)

	Бруто додата вриједност у хиљ. КМ – текуће цијене Gross Value Added in thous. KM – current prices	Структура, % Structure, %	Стопа реалног раста, % Real growth rates, %	
Е Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом и водом	406 620	4,9	3,6	E Electricity, gas and water supply
40 Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и топлим водом	362 245	4,4	3,6	40 Electricity, gas, steam and hot water supply
41 Сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде	44 375	0,5	3,6	41 Collection, purification and distribution of water
F 45 Грађевинарство	483 496	5,9	-6,0	F 45 Construction
G Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала и предмета за личну употребу и домаћинство	991 725	12,2	-11,7	G Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods
50 Продаја, одржавање и оправка моторних возила	119 788	1,6	-16,6	50 Sale, maintenance and repair of motor vehicles
51 Трговина на велико и посредовање у трговини	461 824	5,6	-16,4	51 Wholesale trade and commission trade
52 Трговина на мало, осим возилима; оправка	410 113	5,0	-3,7	52 Retail trade, except of motor vehicles; repair
H 55 Угоститељство	119 046	1,4	-5,3	H 55 Hotels and restaurants
I Саобраћај, складиштење и комуникације	540 687	6,6	-4,9	I Transport, storage and communication
60 Колпнени саобраћај	127 714	1,6	-12,6	60 Land transport
61 Водени саобраћај	-	0,0	-	61 Water transport
62 Ваздушни саобраћај	150	0,0	27,4	62 Air transport
63 Пратеће и помоћне дјелатности, дјелатност путничких агенција	26 465	0,3	-39,8	63 Supporting and auxiliary transport activities; travel agencies activities
64 Пошта и телекомуникације	386 358	4,7	0,8	64 Post and telecommunications
J Финансијско посредовање	237 705	2,9	17,5	J Financial intermediation
65 Финансијско посредовање, осим осигурања и пенз. фонд.	210 928	2,6	18,9	65 Financial intermed., exc. insur. and pension funding
66 Осигурање и пенз. фонд., осим обавезног соц. осигурања	20 490	0,2	12,6	66 Insurance and pension funding
67 Помоћне дјелатности у финансијском посредовању	6 287	0,1	-9,1	67 Activities auxiliary to financial intermediation
K Пословање некретнинама, изнајмљивање и пословне дјелатности	732 109	8,9	-6,1	K Real estate, renting and business activities
70 Пословање некретнинама	412 159	5,0	0,9	70 Real estate activities
од тога: импутирана рента	379 407	4,6	-0,1	of which imputed rent
71 Изнајмљивање машина и опреме без руковаоца	1 296	0,0	-31,9	71 Renting of machinery and equipment
72 Рачунарске и сродне дјелатности	21 274	0,3	12,3	72 Computer and related activities
73 Истраживање и развој	5 785	0,1	7,0	73 Research and development
74 Остале пословне дјелатности	291 595	3,5	-16,1	74 Other business activities
L 75 Државна управа, одбрана и обавезно социјално осигурање	850 066	10,3	3,0	L 75 Public administration and defense, compulsory social security
M 80 Образовање	356 573	4,3	4,0	M 80 Education

7.5. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност у 2009.
Gross domestic product and gross value added in 2009
(наставак/continued)

	Бруто додата вриједност у хиљ. КМ – текуће цијене <i>Gross Value Added in thous. KM – current prices</i>	Структура, % <i>Structure, %</i>	Стопа реалног раста, % <i>Real growth rates, %</i>	
N 85 Здравствени и социјални рад	352 715	4,3	3,1	<i>N 85 Health and social work</i>
O Остале јавне комуналне, друштвене, социјалне и личне услугне дјелатности	143 718	1,7	9,7	<i>O Other community, social and personal service activities</i>
90 Одстрањивање отпада, смећа и сл.	36 100	0,4	4,0	<i>90 Sewage and refuse disposal and similar activities</i>
91 Дјелатност организација на бази учлањења	25 518	0,3	-15,2	<i>91 Activities of membership organizations n.e.c.</i>
92 Рекреативне, спортске и културне дјелатности	78 327	1,0	28,2	<i>92 Recreational, cultural and sporting activities</i>
93 Остале услужне дјелатности	3 773	0,0	-8,5	<i>93 Other service activities</i>
F I S I M (минус)	185 147	2,3	29,3	<i>F I S I M (minus)</i>
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	6 875 297	83,6	-3,0	<i>GROSS VALUE ADDED</i>
Порези на производе и услуге минус субвенције на производе	1 347 677	16,4	-3,0	<i>Taxes on products and services less subsidies on products</i>
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД У ТРЖИШНИМ ЦИЈЕНАМА	8 222 974	100,0	-3,0	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT AT MARKET PRICES</i>

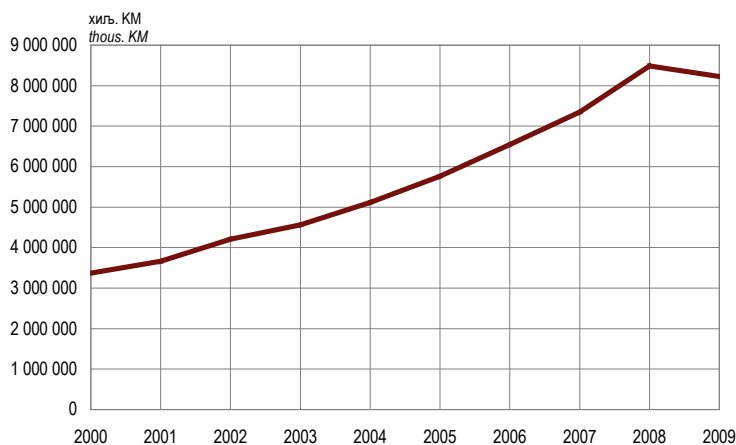
7.6. Бруто домаћи производ и доходовне компоненте, текуће цијене
Gross domestic product and income components, current prices
хиљ. КМ / thous.KM

	2005	2006	2007	2008	2009	
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	5 762 962	6 543 726	7 350 985	8 489 287	8 222 974	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>
Средства за запослене	2 305 957	2 595 000	3 007 528	3 745 187	3 831 982	<i>Compensation of employees</i>
Порез на производе, услуге и производњу	1 115 533	1 407 679	1 635 598	1 667 327	1 486 282	<i>Taxes on product, services and production</i>
Порез на производе и услуге	1 040 808	1 325 014	1 554 121	1 580 646	1 413 384	<i>Taxes on product and services</i>
Остали порез на производњу	74 725	82 665	81 477	86 681	72 898	<i>Other taxes on production</i>
Минус: субвенције на производе, услуге и производњу	73 299	99 024	127 506	156 592	165 678	<i>Less: subsidies on product, services and production</i>
Субвенције на производе и услуге	19 443	27 936	40 226	62 029	65 707	<i>Subsidies on product and services</i>
Остале субвенције на производњу	53 856	71 088	87 280	94 563	99 971	<i>Other subsidies on production</i>
Бруто мјешовити доходак	1 172 099	1 335 074	1 398 188	1 384 293	1 329 911	<i>Gross mixed income</i>
Бруто пословни вишак	1 242 673	1 304 997	1 437 177	1 849 072	1 740 477	<i>Gross operating surplus</i>

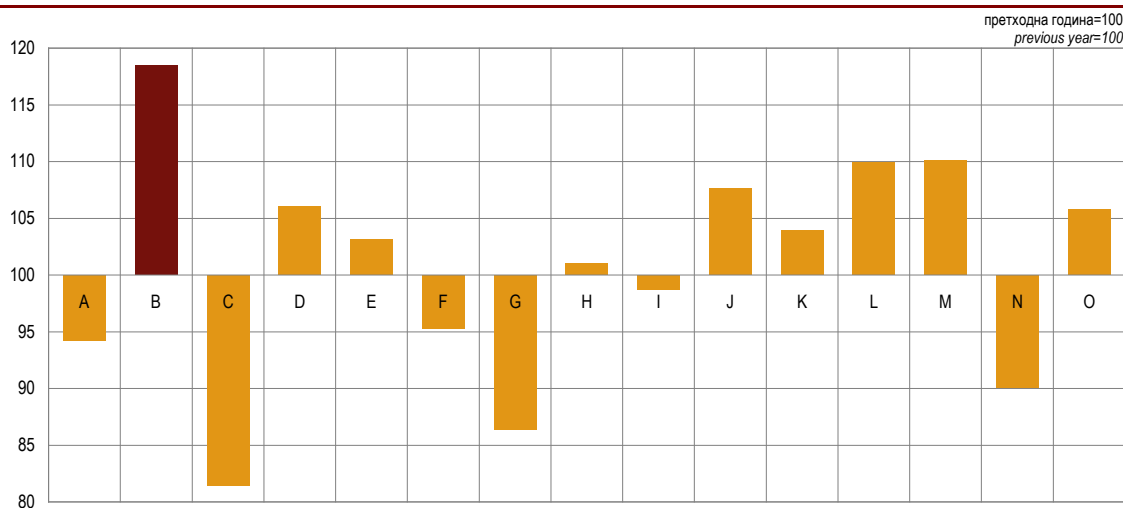
*Структура / Structure
%*

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>
Средства за запослене	40,0	39,7	40,9	44,1	46,6	<i>Compensation of employees</i>
Порез на производе, услуге и производњу	19,4	21,5	22,3	19,6	18,1	<i>Taxes on product, services and production</i>
Порез на производе и услуге	18,1	20,2	21,1	18,6	17,2	<i>Taxes on product and services</i>
Остали порез на производњу	1,3	1,3	1,1	1,0	0,9	<i>Other taxes on production</i>
Минус: субвенције на производе, услуге и производњу	1,3	1,5	1,7	1,8	2,0	<i>Less: subsidies on product, services and production</i>
Субвенције на производе и услуге	0,3	0,4	0,5	0,7	0,8	<i>Subsidies on product and services</i>
Остале субвенције на производњу	0,9	1,1	1,2	1,1	1,2	<i>Other subsidies on production</i>
Бруто мјешовити доходак	20,3	20,4	19,0	16,3	16,2	<i>Gross mixed income</i>
Бруто пословни вишак	21,6	19,9	19,6	21,8	21,2	<i>Gross operating surplus</i>

Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices

Индекс бруто додате вриједности у 2009, по подручјима КД, текуће цијене
Index of gross value added in 2009, by sections of NACE, current prices

Доходовна структура бруто домаћег производа у 2009.
Income structure of gross domestic product in 2009

